

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

11 вересня 2019 року

(продовження засідання від 06.09.2019)

Веде засідання голова Комітету КЛОЧКО А.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня всім, колеги. Перепрошую за невеличку затримку. Інформую, що ми продовжуємо наше засідання від 6 вересня.

Просимо секретаря комітету Дмитра Валерійовича Ісаєнка проінформувати комітет про кількість присутніх на засіданні народних депутатів України.

Будь ласка, Дмитро Валерійович.

ІСАЄНКО Д.В. В залі присутні 24 народних депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 24. Дякую.

Колеги, на засіданні присутньо більше половини від затвердженого Верховною Радою України складу його членів і відповідно до Закону України "Про комітети Верховної Ради України" засідання комітету є повноважним.

Колеги, я пропоную включити до порядку денного нашого засідання організаційні питання та заслухати доповіді поважних гостей щодо підтримки та впровадження реформ децентралізації в Україні.

Також інформую вас, що 9 вересня відповідно до частини першої статті 31-1 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" до Верховної Ради України надійшло подання Президента України Володимира Зеленського щодо дострокового припинення повноважень всього складу комісії.

За дорученням Голови Верховної Ради України Дмитра Разумкова зазначене подання спрямовано для розгляду до нашого комітету. Мною

надано доручення підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії (голова підкомітету заступник голови комітету Аліна Леонідівна Загоруйко) з пропозицією розглянути дане подання на засіданні підкомітету.

Надаю слово заступнику голови комітету Аліні Леонідівні Загоруйко.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Доброго дня, шановний головуючий! Доброго дня, колеги та запрошені гості! Враховуючи те, що у нас є доручення Голови Верховної Ради Разумкова розглянути подання Президента Зеленського про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії, прошу включити це питання до порядку денного, оскільки сьогодні вранці відбулося засідання підкомітету, питання опрацьовано, питання розглянуто і підготовлено, і тому воно є таким, що підлягає для включення до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, пропоную підтримати мою пропозицію щодо заслуховування інформації щодо підтримки та впровадження реформ децентралізації в Україні та пропозицію Аліни Леонідівни Загоруйко і включити до порядку денного нашого засідання організаційні питання та питання про подання Президента України Володимира Зеленського про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії, оскільки підкомітет його розглянув і воно підготовлено до розгляду.

Прошу проголосувати, прошу підтримати і проголосувати. Хто – за?

_____ . 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Проти? Утрималися?

_____. 7 – утрималися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу секретаря комітету Дмитра Валерійовича поінформувати комітет про результати голосування.

ІСАЄНКО Д.В. 15 – за, 7 – утрималися.

_____. Один проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Один проти?

ІСАЄНКО Д.В. Один проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Пропоную розглянути питання про подання Президента України Володимира Зеленського про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії після виступу наших шановних гостей.

Колеги, сьогодні у нас на засіданні присутні дуже поважні гості, і я запрошую до слова спеціального посланника Уряду Німеччини з питань реформ в Україні (децентралізація, добре врядування і публічна служба) Георга Мільбрардта з доповіддю "Реформа децентралізації: актуальний стан, наступні кроки та міжнародна співпраця". Регламент – 10 хвилин.

Пане професоре, прошу до трибуни.

ГЕОРГ МІЛЬБРАДТ. Шановний пане голово, шановні присутні, я дуже дякую вам за запрошення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу до трибуни, може так буде зручніше, щоб вас побачили і вам було зручніше виступити.

ГЕОРГ МІЛЬБРАДТ. Шановний пане голову, шановні присутні, дуже дякую вам за можливість виступити. Я знаходжусь тут на підставі домовленостей між Президентом Зеленським та канцлером Меркель, яка була досягнута влітку, для того, щоб підтримувати Україну в реформі децентралізації та розбудові органів місцевого самоврядування.

Децентралізація та самоврядування – це стратегічна реформа, а не лише зміна структур. Всі посткомуністичні країни, як наприклад, Польща, Країни Балтії, вони також пройшли цей шлях зміни цих структур, і це завдання стоїть зараз перед Україною. Для того, якщо ви хочете мати якісь спроможні громади, які можуть виконувати ті завдання, які ставляться перед ними, вони повинні мати якийсь розмір відповідний, який у радянських структурах, ну, не відповідав вимогам. Україна пішла цим шляхом, і ті об'єднані громади, які уже існують, вони отримали більше фінансових коштів та більше повноважень. В цілому ця реформа сприймається громадянам дуже позитивно, і вона є одною з найуспішніших реформ в Україні.

Але з огляду на те, що Україна пішла шляхом добровільного об'єднання, в ..... об'єдналися лише 50 відсотків всіх громад. Тобто Україна пішла шляхом, коли спочатку скоротила кількість громад з 11 тисяч на самому початку, і зараз ми вже дійшли до кількості 1400. Але 6 тисяч громад, які ще залишаються, вони продовжують існувати в старих структурах. І першим завданням для нас є досягти показника в 100 відсотків. Можна сказати, що або ми завершуємо цей процес добровільно і досягнемо очікуваних результатів, або ми підемо іншим шляхом і будемо об'єднувати за допомогою закону. І тоді, можливо, використовувати інші методи для стимулювання цих громад. Або так би мовити "палку або морквину".

З огляду на те, що об'єднані територіальні громади отримали більше повноважень, які і раніше виконували районні структури, то, звичайно, потрібно переходити на обласний рівень. Тому що і на обласному рівні також кількість цих завдань, які повинні виконуватись, вони зменшуються. Наприклад, в деяких областях взагалі нічого не відбулося. Наприклад, в

Закарпатській немає жодних об'єднаних територіальних громад. В інших районах вони складаються з однієї громади.

І ваше завдання як депутатів – для початку визначити кінцеву мету, до якої ви хочете дійти. І потім, вже визначивши цю остаточну мету, визначити окремі кроки. Потрібно чітко визначитись, що належить до завдань держави, а щодо завдань органів місцевого самоврядування. Також повинні вирішити питання правового нагляду. І за європейськими стандартами потрібно закріпити всі ці зміни шляхом зміни до Конституції. Це потрібно дуже чітко визначити ті завдання місцевого самоврядування і ці функції. Є вже велика кількість різних пропозицій і з боку українських експертів, з боку Мінрегіону, з боку міжнародних партнерів і експертів. Вам не потрібно винаходити колесо заново, потрібно просто визначитися, яким шляхом ви можете іти.

Я готовий і надалі залишатися в контакті з вами як депутатами і проводити надалі дискусії і розмови, які я веду також з міністерством. І ми як міжнародні партнери і разом з Європейським Союзом, і, наприклад, з організацією U-LEAD будемо і надалі підтримувати вас в реалізації цієї реформи, а також в процесі навчання і підвищення кваліфікації тих людей, які будуть працювати в цих нових структурах. Я як людина, яка дуже багато років працювала в цій сфері, я знаю, що це дуже складний і довгий шлях. Але якщо Україна зможе успішно реалізувати цю реформу, це докорінно змінить всю країну.

Перед вами стоїть дуже складна, але все ж таки чудова задача. Я бажаю в ній успіху. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи є запитання до пана Мільбрадта? Прошу.

_____. Шановний пан Мільбрадт, ми розуміємо, що в Європі є дуже різні моделі нагляду за законністю рішень органів місцевого

самоврядування, і відбувається певна дискусія функцій і наповнення функцій префекта в Україні зараз. І це ми розуміємо серйозні зміни, які будуть вноситися в Конституцію.

Є різні моделі, наприклад, у Фінляндії нагляд по суті є функцією громадян, тобто він вирішується через судову систему. Я хотів задати таке запитання. Як ви думаєте, досвід яких країн нам зараз при цих серйозних змінах має сенс додатково вивчити? Дуже дякую.

ГЕОРГ МІЛЬБРАДТ. Дуже дякую за це запитання. Це питання ми обговорювали дуже довго і з багатьма експертами і з українськими. І ми розробили пропозицію разом з нашими міжнародними партнерами і нашими партнерами з Франції. Воно знаходиться зараз у Мінрегіоні, колишньому Мінрегіоні. Якщо вас це зацікавить, можемо також вам його надіслати.

Але що стосується самого питання нагляду, воно... мова йде про те, що нагляд може застосовуватися лише тоді, коли чи громада, чи якісь керівні люди, які займають керівні посади в цій громаді, вони порушують закон. У цих випадках є чіткі правила, що треба робити. Це вже питання до відповідних органів, якщо має місце порушення закону.

Але з моєї точки зору цей нагляд не повинен бути репресивним. Завдання цих людей, які здійснюють цей нагляд, це допомагати громаді у пошуку рішень, надавати їм консультації. І лише в останню чергу бути репресивними. В першу чергу це консультація і допомога самій громаді. В більшості європейських країн саме ці репресивні методи і репресивні заходи – це вже компетенція відповідних судових органів. Для того, щоб захистити громаду від якихось зазіхань з боку інших органів. Цей нагляд повинен забезпечувати контроль над тим, чи розподіл грошей базується на відповідних нормативних документах і розподіляються правильно, як задумано. Всі переслідування якихось кримінальних випадків і кримінальних порушень – це вже справа прокуратури.

І також не потрібно забувати, що дуже важливе питання транспарентності, тобто для того, щоб самі громадян могли контролювати розподіл коштів та всі інші питання.

Ну, як завжди, в нас практично щодо кожного питання є розроблені пропозиції, вони вже існують. І якщо ми зможемо обговорити всі ці питання більш детально, якщо у вас буде така потреба. Але вам потрібно вибрати просто зі всіх цих існуючих пропозицій одну, яка буде підходити вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам дуже вдячний.

Ще є? Будь ласка.

Мікрофон виключіть, будь ласка, там.

_____. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Георге, пане професоре, дуже вам дякуємо.

Переводьте, будь ласка. Завершіть.

ГЕОРГ МІЛЬБРАДТ. Дуже дякую.

Я хотів би останнє додати. Я живу в Дрездені, за 850 кілометрів від Львова. І якщо Україна буде успішною, стане успішною країною, я буду спати спокійніше. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропоную дану інформацію взяти просто до відома. Наступні наші гості – це довготривалі партнери комітету, Швейцарсько-український проект "Підтримки децентралізації в Україні" (DESPRO).

Я запрошую до слова керівника проекту Гарнець Оксану Миколаївну з доповіддю "Напрацювання Швейцарсько-українського проекту "Підтримка децентралізації в Україні" (DESPRO) у просуванні реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади". Регламент – до 5 хвилин, будь ласка.

ГАРНЕЦЬ О.М. Дякую.

Перш за все хочу подякувати за запрошення на засідання комітету і можливість поговорити про роботу нашого проекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Оксано, просять на трибуну вас, будь ласка.

ГАРНЕЦЬ О.М. На трибуну?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, прошу.

ГАРНЕЦЬ О.М. Я вже подякувала за запрошення. І я хочу ще подякувати комітетові за те, що протягом кількох скликань це той комітет, з яким ми чудово співпрацюємо, дуже ефективно і бачимо результати.

Наш проект найстаріший з тих, що працюють в сфері децентралізації в Україні, він працює з 2007 року. І ми зараз знаходимося в нашій четвертій фазі проекту. Завдання кожної фази трансформується відповідно до тих завдань, які стоять перед реформою місцевого самоврядування і децентралізації. Відповідно зараз перед нами стоїть завдання впровадження другого етапу децентралізації, продовження і завершення реформи. Тому нашими ключовими задачами, які ми на даний момент намагаємося вирішити нашими силами: це підтримка формування законодавчої бази реформ, експертна підтримка роботи комітету, експертна підтримка публічних обговорень, тобто супроводження всього того, що формує

законодавчу, повноцінну законодавчу базу реформи місцевого самоврядування.

Другим елементом нашої роботи є розвиток потенціалу органів місцевого самоврядування, тобто, простіше сказати, навчання людей, які працюють в місцевому самоврядуванні з тим, щоб вони були достатньо кваліфікованими, щоб працювати в умовах реформи.

У нас є, я зупинюся тільки на двох інструментах, які розбудував наш проект для цього, це школа місцевого самоврядування, яка є таким інструментом для навчання команд, об'єднаних територіальних громад з тим, щоб вони стали ефективними управлінцями у своїх громадах і навчання молодих спеціалістів об'єднаних територіальних громад для того, щоб вони знову ж таки ефективно вплили в процес реалізації реформ.

І другий інструмент це онлайн-навчання. Ми створили спільноту, яку ми назвали "Сталий розвиток", яка складається вже, на віртуальну спільноту, яка складається вже зараз з більше 7 тисяч людей, і це люди з місцевого самоврядування, органів виконавчої влади і через цю спільноту ми навчаємо теж через онлайн-курси представників місцевого самоврядування з певних тематик, які на даний момент є актуальними. За роки існування цієї спільноти, за 6 років, ми навчили біля тисячі людей і провели біля 40 тисяч курсів і ця робота продовжується.

Крім того, наш проект займається тим, що він підтримує розвиток об'єднаних територіальних громад через їх навчання стратегічному плануванню, як загальному так і секторальному, тому що, я не буду на цьому зупинятися, але проект ще й працює в секторальних напрямках, це у сільському водопостачанні та твердих побутових відходах. Крім того, важливим, особливо останні роки, стало сприяння національному діалогу щодо децентралізації та реформи місцевого самоврядування. Знову ж таки це дуже велика тема, і абсолютно очевидно, що ресурсами одного проекту це неможливо зробити, але в рамках нашого проекту, за його ініціативою, його ресурсами, створено сайт decentralization.gov.ua, який, я думаю, знають всі,

хто стикається з проблемою децентралізації. І ще багато речей, які, я думаю, ви можете в папочках подивитися, і я маю швидко говорити, тому не буду...

Я хочу зараз сконцентруватися пару хвилин на співпраці з комітетом. Наша співпраця з комітетом, перш за все, на даному етапі складається в підтримці діяльності комітету. Це, по-перше, забезпечення експертних обговорень, круглих столів, інших форм роботи, які дозволять обговорити ті законодавчі акти, які стоять на порядку денному комітету. Організація громадських обговорень. Ми вже маємо такий досвід і з комітетом, і поза комітетом. І ми теж тут готові долучатися до роботи комітету і допомагати там, де це комітету потрібно.

Ми хочемо залучати членів комітету, депутатів, голів підкомітетів до навчальної роботи в нашому проекті. Тому що саме таким чином можна напряду доставити інформацію до людей, які працюють в місцевому самоврядуванні. Ознайомчі візити, ознайомчі поїздки, які зможуть надати членам комітету можливість зустрічатися з представниками місцевого самоврядування, бачити реальні проблеми, бачите те, що треба зробити і як потрібно, можливо, було б змінити законодавче поле.

І, мабуть, на цьому я буду завершувати, тому що я бачу, вже мені роблять знаки. Я дуже вдячна ще раз, і дуже сподіваюсь, що у нас буде дуже плідна співпраця.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксана Миколаївна. *(Оплески)*

Колеги, так само прошу взяти до увагу дану інформацію для співпраці.

І так, переходимо до розгляду питання про подання Президента України Володимира Зеленського про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії.

Колеги, відповідно до частини п'ятої статті 209 Регламенту Верховної Ради України питання про припинення повноважень членів Центральної виборчої комісії розглядається Верховною Радою за письмовим поданням

Президента України, яке представляє на пленарному засіданні Верховної Ради уповноважений ним представник. У нас наразі присутній Перший заступник Голови Верховної Ради України, Представник Президента України в Верховній Раді України Стефанчук Руслан Олексійович. Просимо до трибуни.

СТЕФАНЧУК Р.О. Доброго дня усім! Вельмишановний пане голово! Шановні члени комітету! Шановні присутні! У 2018 році Верховна Рада України восьмого скликання призначила склад Центральної виборчої комісії, який забезпечував, зокрема, організацію підготовки та проведення чергових виборів Президента України та позачергових виборів народних депутатів України у 2019 році. Відповідно до статті 2 Закону "Про Центральну виборчу комісію" зазначений колегіальний орган забезпечує дотримання передбачених Конституцією та законами України принципів і засад виборчого процесу, реалізацію виборчих прав громадян України, однакове застосування законодавства України про вибори на всій території України.

Водночас, попри часткові позитивні оцінки міжнародних інституцій стосовно діяльності нинішнього складу ЦВК, її функціонування супроводжується низкою неоднозначних рішень та дій. Так протягом позачергових парламентських виборів 2019 року Центральна виборча комісія неодноразово проявляла політичну упередженість у вирішенні окремих питань. Наслідком цього стали численні судові позови, у яких рішення дії чи бездіяльність ЦВК були визнані судом протиправними.

Зокрема, судом визнано протиправними та скасовано десятки постанов ЦВК. Свої рішення суд мотивував тим, що ЦВК не вжило всіх можливих заходів задля реалізації виборчих прав громадян. Крім того, ЦВК без достатніх правових підстав було прийнято безпрецедентне рішення про скасування реєстрації кандидата в народні депутати, яке в подальшому було скасовано судом. Упередженість ЦВК у цьому питанні підтверджується також і тим, що при розгляді аналогічних питань комісія застосовувала

зовсім інший підхід. Також мали місце випадки невиконання ЦВК судового рішення, яке набрало законної сили і підлягало обов'язковому та безумовному виконанню.

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України призначення на посади та звільнення з посад членів ЦВК за поданням Президента України належить до повноважень парламенту. Згідно з частиною першою статті 31-1 Закону "Про Центральну виборчу комісію" повноваження всього складу ЦВК можуть бути достроково припинені Верховною Радою за вмотивованим поданням Президента України.

З огляду на це главою держави на розгляд парламенту внести відповідне подання, воно внесено до Верховної Ради і вручено вам всім. Єдине було перевнесення, але воно нічим не відрізняється, крім прохальної частини. Тому з вашого дозволу я її зачитаю під стенограму.

Згідно із частиною першою статті 31-1 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" повноваження всього складу Центральної виборчої комісії можуть бути достроково припинені Верховною Радою України за вмотивованим поданням Президента України. Беручи до уваги наведені вище обставини, відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України вношу подання на заміну раніше внесеного (вихідний номер 0101/749 від 09.09.2019) про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії: Басалаєвої Алли Валентинівни, Бернацької Наталії Іларіонівни, Вербенського Михайла Георгійовича, Діденка Олега Миколайовича, Євстігнєєва Андрія Сергійовича, Єфремової Ірини Олексіївни, Желтової Ольги Миколаївни, Конопольського Олега Миколайовича, Кустової Світлани Миколаївни, Лотюк Ольги Степанівни, Махніцької Катерини Григорівни, Плукаря Віталія Володимировича, Радченка Євгенія Володимировича, Сліпачук Тетяни Володимирівни, Шипілова Леонтія Миколайовича, Юзькової Тетяни Леонідівни.

Представлення визначене... представлятиме зазначене подання на пленарному засіданні Представник Президента України у Верховній Раді України Р. Стефанчук. Підпис: Президент Володимир Зеленський.

Тому звертаюся з проханням підтримати дане подання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, чи є запитання до Руслана Олексійовича?

Так, прошу. Представляйтесь, будь ласка.

Хтось не вимкнув.

ШКРУМ А.І. Дякую.

Шкрум Альона, фракція "Батьківщина". Дякую дуже, пане Руслане, що завітали на наш комітет. Для нас це дуже важливо. Ви не змогли, на жаль, доповісти нам попереднього разу на засіданні комітету Закон про імпічмент. Тому дякую, що завітали зараз.

У мене до вас питання таке, чи визначали ви все ж таки, що таке вмотивоване подання від Президента України про звільнення членів ЦВК і яким ви бачите, як ви визначаєте, чи є це подання вмотивованим? Ви сказали про деякі застереження у роботі ЦВК і про деякі судові справи, які скасовували рішення ЦВК. Це перше коротке питання.

І, друге. Чи не вважаєте ви, що все ж таки є така відома дуже книжка, яка називається "Як нації занепадають", і там говориться про те, що, вивчивши величезну кількість країн у світі, ті країни, які є успішними, вони всі пов'язані однією рисою. Не кліматом, не формою правління, не природними ресурсами, а вони пов'язані тим, що вони будують незалежні інституції, які не змінюються за кожної нової влади і за кожного нового Президента. Я просто філософськи намагаюся зрозуміти, чи будемо ми таким рішенням незалежні інституції, звільнюючи ЦВК менше ніж через рік після того, як воно було призначено?

Дякую.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую.

Відповідаючи насамперед на ваше перше питання щодо моєї насамперед неприсутності під час доповіді. Я був присутній зранку на доповіді на підкомітеті, а увечері я був присутній ще на трьох інших комітетах. На превеликий жаль, не зміг до вас потрапити, тому що я один, а комітетів багато.

Що стосується взагалі питання, яке задали ви, щодо вмотивованості. Я ще раз кажу, я тільки що зробив свою доповідь для того, щоб скоротити час. Президент України зробив обґрунтоване подання, яке роздано вам всім, воно, здається, на п'яти чи шести сторінках. Там обґрунтованість по кожному рішенню суду, ви можете з цим ознайомитися і дійти до власного рішення, наскільки воно обґрунтоване. Сутність обґрунтованості – це оціночна категорія, яка не має чітких питань у національному законодавстві, тому кожен сам для себе приймає рівень обґрунтованості.

Що стосується книг? За родом своєї професії я прочитав набагато більше ніж одну книгу "Як нації занепадають". І тому я мушу сказати, що, безперечно, я – прихильник інституційного підходу формування незалежних інституцій, але, мені видається, що у наведенні фактів у даному поданні, вони визначають одне, що інколи незалежність об'єктивна інституцій повинна супроводжуватися незалежністю суб'єктів, які там перебувають.

Тому ще раз підкреслюю, я глибоко переконаний, що подання, яке внесено Президентом, є обґрунтоване, і Президент вносить прохання задовольнити його. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще є питання? Пане Ігорю. Представтеся.

ГУЗЬ І.В. Ігор Гузь, заступник голови комітету. Пане Руслане, я почув от вашу аргументацію, Президента.

Якщо відверто. Вам не здається, що аргументація абсолютно слабка. Жодна міжнародна організація, яка минулі парламентські і президентські вибори супроводжувала в Україні, не підтверджує ваші зауваги, викладені в листі Президента. Жодна структура і тут присутні, зокрема, і "Опора" пані Айвазовська і інші, теж такими критичними заувагами не апелювали.

Тобто як на мене, це суто політичний підтекст заява і ці позиції з приводу дій Центральної виборчої комісії. Більше того, переважна більшість або майже всі інституції міжнародні і наші стверджують про те, що вибори відбулися демократично. Зокрема, опозиція, тобто політична сила, яку ви представляли, отримала більшість в парламенті.

Я до чого веду. Мені здається, я хочу, щоб ви це підтвердили, що це елементарне бажання політичної партії "Слуга народу" і Володимира Зеленського взяти контроль над черговим органом фактично влади. І не тільки уряд, силовики, але й далі, далі, далі, по списку. Коли ви зупинитесь? Чи ви розумієте, що в цій державі мають бути певні стримуючі фактори. І та Центральна виборча комісія, яка не працює ще року, мала би бути фактично таким органом, відносно незалежним до діючої влади. Чи вам так не здається?

Тому що за цією ситуацією слідкують не тільки в Україні ваші виборці, мої виборці, але й міжнародні інституції. І чи це правильно, коли партія, яка отримала 6 мільйонів голосів виборців на парламентських виборах останніх... А в нашій країні проживає 29 мільйонів виборців. Щоб вона всі інститути влади або які приналежні, хоче взяти під свій контроль. Дякую.

І чи це не буде запорукою того, що через певний період часу ті червоні лінії про які ми всі говоримо, будуть перейдені в плані далі активної вашої діяльності. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ігорю, дякую. У нас часу дуже обмаль.

Але я що хотів зробити, одну маленьку ремарку. Ви згадали "Опору" і пані Ольгу Айвазовську. І вона зранку була на підкомітеті, вас не було. То в

неї так само є думка, яку вона висловила на підкомітеті з самого ранку. Це просто щоби, якщо ви відповідаєте за всіх, у людини є так само право висловитись за ті організації, які ви згадуєте. Дуже вам дякую.

Пане Руслан, відповідайте.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую. Перша відповідь на питання: чи не здається. Ні, не здається.

Друга відповідь на питання: чи обґрунтовано. Ще раз підкреслюю, вся аргументація, яка викладена Президентом Володимиром Зеленським, вона викладена у його поданні. Він, реалізуючи свої повноваження, які передбачені йому в Конституції України, а також відповідними законами України, реалізує своє право на звернення.

Чи це узурпація? Ні, не узурпація. Тому що ви прекрасно знаєте, що для прийняття рішення щодо цього потрібно 300 голосів в парламенті. І тому це тільки ініціатива з боку Президента України, яку він здійснює в межах і в спосіб, передбачений Конституцією України, і звертається до парламенту з проханням, коли буде 300 голосів, це консолідація українського суспільства, про яке ми говоримо, і тільки парламент може дати оцінку діям Центральної виборчої комісії.

Тому ще раз підкреслюю, я звертаюсь з проханням задовольнити прохання Президента України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Руслане.

Давайте ще два питання і потім... Пане Роман.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую. Дякую, пане Руслане. Роман Лозинський, перший заступник голови комітету, фракція "Голос".

Ви абсолютно праві, що вмотивованість буде визначати парламент, 300 голосів – це та норма, яка встановлена спеціально для того, щоб не могли дуже легко вирішувати це питання в ту чи іншу сторону.

Але ми як комітет будемо звертатись до парламенту теж з відповідно проханням-пропозицією внести це в порядок денний. І ми як комітет саме тут мабуть є цієї площадкою при модерації чи фільтрації будь-яких рішень, ініціатив та ідей, які абсолютно законно до нас надійшли. Тут я теж абсолютно погоджуюсь, це право Президента звертатись, він звернувся, ми розглядаємо.

У мене в продовження цього до вас є теж запитання щодо вмотивованості. Тому що мені здається, що саме тут ми мали би як комітет визначити рівень цієї вмотивованості, як профільний комітет і звернутися до парламенту. Сказати до наших шановних колег, які не будуть вникати в це питання так глибоко, як ми, наскільки ми вважаємо, порівнюючи з попередніми виборами, чи, справді, на цих відбулась така кількість зловживань своїми повноваженнями зі сторони Центральної виборчої комісії, що санкцією є відкликати всіх її представників, тобто повністю розпустити. А ми знаємо, що вони працюють тільки перший рік. І мені, зокрема, як депутату тут на комітеті і в сесійній залі важливо розуміти рівень цієї вмотивованості, тільки тоді розуміти, яку кнопку тиснути, зелену, жовту чи червону, а не просто є ініціатива, значить треба схвалити.

Питання все-таки: чи маємо ми можливість як комітет не приймати тут поспішних рішень. Перед тим, як цю ініціативу виносити в зал парламенту, заслухати загадану пані Ольгу Айвазовську та інших представників неурядових організацій, які моніторять вибори, вони мають думку. Заслухати членів ЦВК, я не переконаний, чи вони тут присутні, але знаю, що точно були запрошені, і присутні тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Члени ЦВК присутні, вони запрошені.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Чи можуть вони теж сказати своє слово, свою позицію щодо цієї ініціативи, щоб ми як члени комітету могли вже вмотивоване рішення приймати тут.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую.

Я з вами абсолютно погоджуюсь з тим, що премодерація проходить під час засідання комітетів. Для цього комітети і створені, що визначено Конституцією України, Регламентом України. І тому Президент України звертається з тим, щоб комітет сьогодні розглянув і виніс своє процедурне рішення, чи можна це питання виносити в зал. В подальшому – компетенція виключно Верховної Ради приймати і вирішувати це питання. Якщо Верховна Рада буде вважати за необхідне заслухати всіх і вся, я вважаю, що це також може бути доцільним під час проведення засідання пленарного Верховної Ради України.

Знову ж таки, сьогодні рішення, яке приймає вельмишановний комітет, воно носить характер процедурного допуску до рішення Верховної Ради України. Тому ще раз підкреслюю, я просив би сьогодні комітет дати згоду на вирішення цього, передачу цього питання на розгляд Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще питання було. Віталій Безгін. Потім – Дунда.

БЕЗГІН В. Ю. Доброго дня, колеги. Віталій Безгін, фракція "Слуга народу". В мене власне питання, скоріше рефлексія на тезу пана Романа Лозинського. Я погоджуюся з тим, що ми майданчиком є для обговорень, так само як майданчиком був і профільний підкомітет, де ми з вами були вранці присутні, і ви знаєте, що там були присутні і представники експертного середовища, ми все робили у відкритий спосіб.

Тому я думаю, що пан Руслан зазначив позицію Президента і, в принципі, на мій погляд, вона є абсолютно аргументованою. А будь-які закиди з приводу того, що там не відбудеться відповідна дискусія, вони є безпідставними, оскільки для ухвалення рішення у нас справді потрібно саме 300 голосів. І як ми всі знаємо, це більше, ніж і кількість депутатів від фракції "Слуга народу", і навіть більше, ніж кількість депутатів від "Слуги народу" та "Голосу" разом взятих. Тому рішення ми ухвалимо в залі, а зараз ми маємо все ж таки підтримати і рекомендувати, на мій погляд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки швиденько, так.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Репліка, дякую.

Я абсолютно погоджуюсь, що рішення буде в сесійній залі, я не пропоную, щоб ми зараз тут комітетом приймали рішення про розпуск ЦВК. Але на мою думку, перед тим, як комітет звертається до Верховної Ради, то саме на комітеті можемо організувати комітетські слухання, можемо організувати інші форми заслуховування членів ЦВК, членів неурядових громадських організацій.

Я особисто був присутній на підкомітеті і дякую всім теж, хто був, але тут на комітеті збираються всі члени комітету, я впевнений, що з поваги до них ми повинні теж дати їм можливість почути різні думки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступне запитання. Пане Олег.

ДУНДА О.А. Дунда Олег, фракція "Слуги народу".

Дивіться, всю незалежність України одна із основних проблем, яка була, це практично те, що ніколи державні посадовці не відповідають за свої

дії. Навіть коли суд ухвалює рішення, дуже багато було випадків, коли вони не виконували це рішення, а навіть нахабно казали, що вони не згодні з рішенням, тому виконувати не будуть. Я маю надію, що це буде перший раз, коли державні посадовці, що не виконали... ухвалили хибне рішення або злочинне, ну це не зараз, після... а також не виконали рішення суду, хоч цього разу будуть покарані і покинуть, як мінімум, свої посади. І в майбутньому це буде так само.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рубльов.

РУБЛЬОВ В.В. Шановні колеги! В'ячеслав Рубльов, 20 округ, Волинь. Щодо обґрунтованості Президента. Те, що він подав, я думаю, тут немає що говорити, ми всі прочитали, хто хотів, ознайомився і проговорив після підкомітету. Я вважаю, що сьогоднішній склад ЦВК... ви бачите, він представлений фактично політичними силами чи групами, ті, що були в попередньому парламенті. Там залишились тільки з "Батьківщина" людина і БПП. Я рахую, що сьогодні можна ефективніше сформулювати відповідно до позову Президента, я рахую, що потрібно підтримати на комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую.

Питання у нас, наскільки я розумію, закінчились. Вірно? Дякую.

Надаю слово заступнику голови комітету Аліні Леонідівні Загоруйко.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Ну власне, враховуючи те, що у нас дане питання є установчим, підкомітет ще раз, наголошую, його розглянув, і є така пропозиція, а саме підкомітет пропонує зараз нашому сьогоднішньому комітету рекомендувати ухвалити наступне рішення. Рекомендувати

Верховній Раді України відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України та статті 31 з приміткою 1 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" і зважаючи на вмотивоване подання від 11.09 Президента України достроково припинити повноваження шляхом звільнення з посади всього складу Центральної виборчої комісії, та у зв'язку з цим звільнити з посад членів цієї комісії відповідно до переліку... Я не буду зачитувати. Да, під стенограму тоді зачитаю.

Басалаєву Аллу Валентинівну, Бернацьку Наталію Іларіонівну, Вербенського Михайла Георгійовича, Діденка Олега Миколайовича, Євстігнєєва Андрія Сергійовича, Єфремову Ірину Олексіївну, Желтову Ольгу Миколаївну, Конопольського Олега Миколайовича, Кустову Світлану Миколаївну, Лотюк Ольгу Степанівну, Махніцьку Катерину Григорівну, Плукаря Віталія Володимировича, Радченка Євгенія Володимировича, Сліпчук Тетяну Володимирівну, Шипілова Леонтія Миколайовича, Юзькову Тетяну Леонідівну.

Другим пунктом ми пропонуємо комітету доручити народним депутатам членам комітету розробити і внести на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про дострокове припинення повноважень усього складу Центральної виборчої комісії. І рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України проект Постанови про дострокове припинення повноважень усього складу Центральної виборчої комісії, за наслідками розгляду прийняти в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є бажаючі виступити серед членів комітету ще? Будь ласка.

КАЧУРА О.А. Олександр Качура, заступник голови комітету. Я от пам'ятаю, така визначна дата була – 11 липня 2019 року, чітко пам'ятаю цей

день. Засідання Центральної виборчої комісії мало відбутися о 19 годині, потім його переносили 5 разів. Близько опівночі, я пам'ятаю, як прийшли члени Центральної виборчої комісії і приймали постанови. Я думаю, що писали її на колінах, приймала Центральна виборча комісія з техніко-юридичними правками, так як назвали.

Так, ця постанова стосувалася безпосередньо кандидата від партії "Слуги народу" пана Куницького, він зараз присутній у нашій залі. Потім після цього суд дав оцінку діям Центральної виборчої комісії. Суд в багаточисельних справах також дав оцінку іншим таким діям Центральної виборчої комісії. Саме цим і керувався Президент України.

Вам дав оцінку суд по вашій діяльності.

Прошу підтримати подання Президента України Володимира Олександровича Зеленського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу, представтесь.

САВРАСОВ М.В. Добрий день! Максим Саврасов, партія "Європейська солідарність".

Мені здається, що хтось цим питанням дуже сильно ображений підставляє Президента України. І, якщо зараз це питання пройде, то воно не останеться незаміченим нашими міжнародними партнерами. І хотів би сказати, що мені теж не дуже багато подобається рішень нашої Центральної виборчої комісії стосовно обрання Президента, стосовно затвердження виборів в Верховну Раду, але це виборча комісія яку обрала Верховна Рада минулого скликання. Якщо ми будемо після кожних виборів об'єднаних територіальних громад, міст, до виборів депутатів обирати новий склад через те, що є якісь рішення судів, а їх буде дуже багато, то ми з вами просто будемо займатись, наш комітет, тим, що будемо переобирати чи призначати склад Центральної виборчої комісії.

І ще в мене така якась дуже дивна думка на голову впала. Я бачив нещодавно один сюжет, National Geographic, здається, там удав з'їв таку велику антилопу і дуже далеко він повзти не зміг, тому що не зміг цю антилопу переварити. Мені якась така вийшла асоціація.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за вашу позицію.

Ще є? Пані Альона Шкрум.

ШКРУМ А.І. Дякую, колеги. Шкрум Альона, член комітету, фракція "Батьківщина". Я спробую теж коротко підсумувати свої відчуття.

Ну, перш за все, я б закликала колег все-таки утриматись від того, щоб виконувати роль слідчого або прокурора, або суду. Дійсно, є судові рішення, які скасовують рішення Центральної виборчої комісії, так само, як є рішення потім вищих судів, які скасовують рішення попередніх судів і відновлюють рішення центральних виборчих комісій.

В принципі, я, наприклад, намагалася ознайомитися з декількома такими рішеннями. Можу вас точно запевнити, що це не завжди є відповідальність членів Центральної виборчої комісії, часто це є різне тлумачення законодавства. І суд якраз і тлумачить законодавство, різні суди тлумачать його по-різному, особливо у нашій країні. Але, мені здається, що ми тут маємо дивитися на картинку більше, колеги, і мені б дуже хотілося, щоб ми на базі комітету провели більшу дискусію не лише про перезавантаження Центральної виборчої комісії, це, безумовно, важливо, і це буде вирішувати зал Верховної Ради, чи буде, чи не буде 300 голосів. Але до предмету відання нашого комітету належить взагалі статус членів виборчої комісії, статус виборчої комісії і напрацювання змін до Закону "Про Центральну виборчу комісію".

Я просто трішки нагадаю, буквально, як формувалася ця Центральна виборча комісія. Наприклад, була історія, що Президент Порошенко на той

час на 2 роки перевищив свої повноваження, 2 роки не вносив подання про членів Центральної виборчої комісії щодо тих членів, термін роботи яких закінчився. Пан Охендовський залишався після Майдану 2 роки Головою Центральної виборчої комісії, не ходив на роботу там і був під слідством щодо "чорної бухгалтерії" "Партії регіонів", якщо я правильно розумію, але залишався. І через 2 роки Президент вніс подання, більше членів Центральної виборчої комісії ніж було вакантних місць. І тоді, я добре пам'ятаю цей день, це було 17 вересня минулого року, пан Парубій вніс законопроект про збільшення кількості складу членів Центральної виборчої комісії з 15 осіб до 17, тому що не вистачало просто місць для того бажання, яке було політичне. Я тоді виступала категорично проти. Я вважаю, що це якраз теж було абсолютно неправильне рішення збільшувати кількість членів тільки тому, що нам хотілося більше отримувати там своїх людей, скажемо прямо. І за один день це подання, ця зміна була розглянута, 17 вересня закон був внесений про збільшення складу, 18 вересня закон був розглянутий. Це до того, що на сьогодні дуже багато говорять про порушення Регламенту. Не було терміну ні для альтернативних, ні для чого, комітет це розглянув теж за один день, і вже 19 вересня Президент Порошенко підписав цей закон, знову ж таки порушуючи всі норми Регламенту.

Тому, колеги, я думаю, що нам треба повертатися до дискусії про саму виборчу комісію, повертатися до нормального її складу в 15 людей. Насправді, на сьогодні немає жодних підстав чому їх там треба мати більше, а на це витрачаються величезні кошти податків українців. І ви будете здивовані, на сьогодні Закон "Про Центральну виборчу комісію" не приведений у відповідність з Законом "Про державну службу" вже 4 роки. Тому давайте дивитися на цю картинку глибше, у нас багато з вами попереду робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олена.

І так, якщо всі висловилися, я пропоную надати слово голові Центральної виборчої комісії Сліпачук Тетяні Володимирівні. Прошу до трибуни. До трибуни, сюди, будь ласка. І я дуже попрошу трошки швидше, бо в нас зараз вже засідання Верховної Ради. Пані Тетяно Володимирівно.

СЛІПАЧУК Т.В. А скільки в мене часу за регламентом?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будьте тоді з місця. До 5 хвилин. Будь ласка, з місця.

СЛІПАЧУК Т.В. А я можу відразу попросити до 10 хвилин, тому що подання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас дуже стислий регламент і так уже. Тому я дуже вас прошу вкластися в регламент – 5 хвилин. Дуже вам вдячний.

СЛІПАЧУК Т.В. Шановні колеги, я тоді сподіваюся, що у вас будуть питання. І за рахунок питань ми з'ясуємо всі ті речі, які, мені здається, є важливими для з'ясування саме в цій залі, коли вирішується питання щодо подальшої долі Центральної виборчої комісії.

Шановні колеги, я хочу спершу звернути вашу увагу, що, насправді, Центральна виборча комісія провела не дві виборчі кампанії. А вона провела дві виборчі кампанії в ОТГ, вона провела дуже важкий період стосовно юридичної оцінки і дій в період воєнного стану, вона провела президентські двоетапні вибори, і вона провела парламентські вибори.

Більш того, минулої п'ятниці Центральна виборча комісія на адресу Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів надіслала дуже важливий лист, який стосується того питання, що ви обговорювали сьогодні стосовно проведення місцевих виборів, і саме для того, щоби розкрити всі ті проблеми і питання, які мають бути вирішені до початку цієї виборчої кампанії. Прошу вас звернути на нього увагу.

А тепер щодо подання. По-перше, я прошу звернути увагу на таку річ, що повноваження Центральної виборчої комісії визначально становлять 7 років. Це по суті означає, що будь-який парламент закінчить, той, хто обирає Центральну виборчу комісію, свою каденцію до закінчення повноважень Центральної виборчої комісії. Це є сенс її незалежності.

Також я наголошую, що з самого початку своєї роботи Центральна виборча комісія була абсолютно незалежною та рівно віддаленою від всіх політичних сил. І саме це стало запорукою такого успішного результату проведених виборчих кампаній.

Я хочу звернути вашу увагу на те, що всі міжнародні спостерігачі, які відслідковували виборчий процес, відмітили, що багато проблем, з якими стикнулася Центральна виборча комісія, є проблемами виборчого законодавства і повного безладу в судовій практиці. Це, по-перше.

По-друге, я звертаю вашу увагу на те, що протягом опросів встановлено, що за період з грудня 2018 року по травень-червень ..... і липень, проведення вже парламентської кампанії, рівень довіри до Центральної виборчої комісії з 40 процентів виріс до 77. Це серед наших виборців, тих самих, які прийняли участь у виборах.

А стосовно віри в те, що Центральна виборча комісія здійснює свою роботу відповідно до закону і абсолютно правомірно, цей рівень довіри становить 88 процентів. Це найвищий в Україні рівень довіри до державницьких інституцій.

Також хочу наголосити вашу увагу на те, що подання пана Президента містить окремі питання, які стосуються тих чи інших рішень Центральної виборчої комісії. Я хочу звернути вашу увагу на те, що дійсно судові рішення стосовно тих чи інших питань містять певні висновки. Наприклад, тут йшла мова про рішення... підемо краще за порядком.

Перший блок. Ми з вами обговорюємо юридичний документ, який породжує певні юридичні наслідки. Дивимося на перший блок у поданні. Це питання, які стосуються відмови у реєстрації кандидатів. Якщо ви

подивитись оцінки наших міжнародних спостерігачів, а також всі ті речі, які йшли протягом багатьох років на підставі цього закону, це річ йде про клонів, про реєстрацію осіб, які, дійсно, є технічними кандидатами.

По-друге, це питання, які закладені безпосередньо в закон. Тому що Центральна виборча комісія не має повноважень щодо перевірки відомостей, які дають кандидати стосовно їх місця роботи, стосовно їх адреси, стосовно їх статусу. Хочу нагадати вам всім, поважні пане депутати, що коли ви подавали вже документи на реєстрацію, скільки ми вирішували проблем, що визначально в своїх документах на реєстрацію ви робили помилки. І, насправді, у ваших трудових книжках не таким чином були зазначені ці відомості. Знову ж таки Центральна виборча комісія не має жодного відповідно до закону повноваження щодо перевірки. Це перший блок.

Більш того, практика суддів тут є дуже різною. Подивитися практику за 14-й рік і за цей.

Інший блок, щодо якого є певні речі і нарікання в поданні Президента. Це стосується того, що протягом цієї виборчої кампанії стали використовувати назву однієї всього лиш політичної сили для того, щоб отримати певні дивіденди. Я вам нагадаю, передивіться брифінги Центральної виборчої комісії, яка наголошувала на цій практиці і одночасно наголошувала на тому, що в неї немає юридично встановлених важелів для того, щоб на це реагувати. І кожного разу вона надсилала цю інформацію до органів Національної поліції. І просила людей звертатися до суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилина по регламенту.

СЛІПАЧУК Т.В. Я прошу мене дослухати. Тому що я іду по тому, що зазначено в поданні. І я вважаю за важливе це, щоб почули і засоби масової інформації, і всі депутати тут.

Далі. Ми говоримо про безпрецедентне, як на думку Президента, рішення щодо пана Куницького. По-перше, я прошу зважити безпосередньо

на саме рішення. Я тримаю в руці остаточне судове рішення, в якому зазначено, що суд апеляційної інстанції, в даному випадку це Верховний Суд в складі Колегії суддів Касаційно-адміністративного суду погоджується з висновками суду першої інстанції щодо висновку про необґрунтованість вимог про визнання протиправними дій ЦВК щодо створення перешкод у реалізації права Куницького бути обраним народним депутатом України та зобов'язання утриматися від вчинення дій щодо створення таких перешкод. Адже позивачем, тобто паном Куницьким, не доведено належним та допустимими доказами того, що, розглядаючи скаргу від 9 липня 2019 року, ЦВК мало на меті створити позивачеві будь-які перешкоди в реалізації пасивного виборчого права.

Це рішення суду, звертаю на це увагу. Коли ви його цитуєте чи посилаєтесь, потрібно його прочитати дуже ретельно.

І ця ситуація з паном Куницьким не є пересічною, тому що вона будується саме на тому, що згаданий кандидат у народні депутати публічно визнав і іноземне громадянство, і те, що подані їм документи не відповідають обставинам.

Далі йдемо. Дивимось на наступне питання, яке є дуже складним і яке є дуже проблемним зараз для Центральної виборчої комісії. Сьогодні ми очікуємо прибуття наших співробітників з документами з архіву, це стосується 198 округу. Я звертаю вашу увагу на те, що цей округ, дійсно, є проблемним. По цьому округу прийнято десятки, більше ніж під двадцять, судових рішень, які повністю протилежать один одному. По-перше. По-друге. Центральна виборча комісія протягом всього періоду неодноразово приймала певні рішення стосовно того, щоб встановити на самому ділі, що має на увазі судова система.

Я також звертаю вашу увагу на те, що в останньому рішенні суду, яке ми отримали 9 вересня, зазначено: описані дії та рішення ЦВК щодо встановлення результатів виборів народних депутатів України в одномандатному виборчому окрузі номер 198, а також судові процеси, якими

вони супроводжувалися, свідчать про послідовність таких дій комісії у вказаний проміжок часу з 5 по 28 серпня та відсутність з її боку жодних невинуватених зволікань щодо встановлення результатів виборів.

Далі. Я хочу наголосити, що позивач по цій справі, який є кандидатом від партії "Слуга народу", також подавав позов до судових органів для того, щоб зазначити, що визначене судом рішення у резолютивній частині не можуть бути виконані, це прямо зазначено в позовній заяві. Тобто сам позивач погодився з позицією Центральної виборчої комісії, що суди, на жаль, зробили такі рішення, які відповідно до закону і Конституції, не можуть бути виконані Центральною виборчою комісією. Знову ж таки наголошую, що ситуація по 198 округу не є тотожною ситуацією по 210-му, про що зазначено в поданні.

Кожне своє слово я і кожен член Центральної виборчої комісії можемо підтвердити судовими рішеннями, нашими рішеннями, відповідною практикою судовою, позицією міжнародних спостерігачів. Тому, шановні колеги, я прошу вас звернути увагу на це. Я розумію, що є певні політичні рішення, які можуть бути прийняті в тому числі й в стінах парламенту, але будь-яке політичне рішення має відповідати закону.

Я наголошую, що Центральна виборча комісія певною мірою є органом, який легітимізує як президентську владу, так і парламентську. Зараз ви підняли питання, яке ставить під питання безпосередньо легітимність проведених виборчих процесів всупереч всьому тому, про що говорить все спостереження: і національне, і міжнародне. І у мене є питання. скажіть, будь ласка, ці вибори, якими Україна може пишатися, дійсно, пишатися кожний день і говорити: в складних умовах вона змогла, ця країна, коли у нас є і агресія, і території, які ми не контролюємо, значна кількість переміщених осіб, є питання політичної нестабільності, саме цей склад Центральної виборчої комісії зміг уникнути... якщо ви подивитесь, які приймалися рішення, вона равно стосуються всіх політичних партій. Це не відповідає дійсності, що ми політично ангажовані, ми – незалежні, і ця незалежність

полягає в тому, що кожний член комісії є дорослою професійною людиною. Кожний член Центральної виборчої комісії має дуже високу репутацію і дуже-дуже високий за якістю професійний склад. Тому, шановні колеги, я намагалася якомога швидше зупинитися на всіх питаннях, я дуже хочу, щоб у вас не було ніяких... ну нез'ясованих зон, які стосуються підстав для цього подання. Ми відкриті для того, щоби відповісти на всі запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тетяна Володимирівна.

Шановні колеги, у нас зараз іде засідання, ви почули всі виступи, тому, колеги, пропоную підтримати пропозицію підкомітету, яка є у вас в матеріалах, і про яку наголосила Аліна Загоруйко.

Також пропоную доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України, під час розгляду цього питання народному депутату України, заступнику голови комітету Аліні Леонідівні Загоруйко.

Прошу проголосувати. Хто – за?

_____ . 13. А треба 14.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14.

_____ . Чи можна ще раз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз. Хто – за?

_____ . 16.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 16. Хто – проти?

_____ . Двоє.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Двоє. Хто – утримався?

_____. 7 – утрималось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу секретаря комітету Дмитра Валерійовича проінформувати комітет про результати голосування.

ІСАЄНКО Д.В. 16 – за, 2 – проти, 7 – утрималось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу секретаріат підготувати відповідне подання до Верховної Ради України з даного питання.

Засідання комітету оголошую закритим. І хочу ще раз подякувати всім, хто сьогодні прийшов. Дякую.